

Maska ar peefuhtšichenu par pasi:

Mr Peelsumu:	par gadu	2 rbl.	75 sap.
bes Peelsumu:	par gadu	1	—
Mr Peelsumu:	par 1/2 gadu	1	40
bes Peelsumu:	par 1/2 gadu	1	—
Mr Peelsumu:	par 1/4 gadu	—	90
bes Peelsumu:	par 1/4 gadu	—	70

Maska bes peefuhtšichanas Riga:

Mr Peelsumu:	par gadu	1 rbl.	75 sap.
bes Peelsumu:	par gadu	1	—
Mr Peelsumu:	par 1/2 gadu	—	90
bes Peelsumu:	par 1/2 gadu	—	55
Mr Peelsumu:	par 1/4 gadu	—	50
bes Peelsumu:	par 1/4 gadu	—	30

Mahjas Weefis.

Maņas Weefis teet 15000 sestdeemān no plši 8 sablot.

Maska par studijaschanu: par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, to taņda rinda cenem, maska 8 lap.

Rehahija un ešpedijija Riga, Ernst Plate's gradmatu- un bilščubrutatamā un buru-lectuweē pee Petera bafnijas.

38. gada-gabjums. — Mahjas Weefis isnašķi weenreis pa nedeku.

Mahjas Weefis ar Peelsumu war pastellet un studinatumus nobot Riga, manā drūtatawā un Latweeschu grammatu pahrdotawā pee Petera bafnijas. Bes tam wehl Peterburgas ahpilsehā: Bubischn Gubert lga gramh. pahrd., Lebarat un Tabu eelu stuhri un Zagobin lga pahrd., pee leela pumja; Zeligawas ahpilsehā: Allberg lga gramh. pahrd., Allmenū eelā Nr. 11; Abgelotawā: Loisberg lga pahrd., Targus eelā un pee A. Kestlin lga, Scolas eelā Nr. 41; Zigeemā: Nobin lses, Raminajas lga dšchreenu pahrd., Eilū eelā Nr. 2 un R. Upt lga material-Preišdu pahrd., Duntsemuīšas eelā Nr. 36; tad wehl jitāš plšeitās, tā: Zehsio: P. Peterson lga pahrdotawā; Wālkā: M. Ruboff un Paulin lga gramh. pahrdotawās; Walmeerā: A. G. Tere un Wehā lga gramh. pahrd.; Wutenē: S. Allne lga gramh. pahrd.; Zeligawā: Wehōrn lga gramh. pahrd.; Pils eelā; G. Allman un Jaeger lga gramh. pahrdotawās; Wauffā: G. Allman lga gramh. pahrd.; Kuldigā: Wehōrn lga gramh. pahrd.; Tāfō: G. Tere lga gramh. pahrd. un bibliotēlā un S. Hiršmann lga gramh. pahrd. Tad wehl „Mahjas Weefis“ war apšellet pee sawem jeen. brandes mahjiteem, skelotajem un pagāsta skriwreem, kuras mihli luhšu, tabdās apšelleschanas laipni prenem.

Satus: Domās par Latweeschu teatri. — Latweeschu welehdje. — Tautas swestli Zeligawā. (Weigās) — No jāsēmā: a) Wafelbas lētas. b) Original-inojumi. c) Palijas: netlumt. d) No jītām Kreemijas pufem. e) Riga. — Teefu lecu nobala: Joutojeens un atšilde. f) Pahrs šarj ſaimneču un kalpu. — Grammatu gales. — Rug-gehbe. — Jī muhšu weehjās šodšihwes. — Walejšs wehstules. — Demolozumi. — Targu finas. — Naudas papiru jenas. — Berlinas hēra. — No ahpilseem. — Telegramas. — Tāshāri raksti: Par dāshadu tautu tikumibas eestatem. (Weigās). — Weles tā laika paregoēs. — Peelsumā: Warneru Annas hēds. (Turpinajums). — Ģ Rinas welehdje dšhweē. — Saimneģibās padomi: šodšihu šabdehāna. — Abdehu kuhlas. — Domu graudini. — Dšheļi. — Marjai. — Mīdļās.

Domās par Latweeschu teatri.

P. M.

Tautas džeja, mušta un teatris ir tautas dwehsele. Šchinis trihs zilweka augstākās gara darbības parahbības formās atspoguļojas tautas raksturs, tašs greki un behdās, tašs wehsturigeē likteni. Wilee-lolais swars no šchin trim mahstlas formām uš tautas gara attihstibu ir teatram, tadel, ka tas wis-wairak tumojas dabas un dšhwes pateisiba un tadel ušhāj uš zilweka garu wisleelako eespaidu. Bet te-atis naw weenadiga, elementara mahstlas forma, tam un feniščki operā (pehž Wagnera wispihgatafā mahstlas formā) šrahdā kopā weena otru pabalsti-domas wisas zitas mahstlas, lai tahdejai ſašneegu wisangloto gata meheļi, proti, rahdi žilwekam wina pašča dšhwes pateeso spoguli, tehlot wina dabu, wina augstākās un zehlatās juhtas, wina negantatās laikibas. Tā tad teatram wajoga ſahwēt wistuwafā ſalarā ar žilwekā, ar tautas dabu un dšhwē. Bet lahds šchis ſalaras gan ištī ir? Džeja, mušta un teatris naw ſimeem laika gara, tautas eerašču un ženteenu spogulis, teem ir otrejadi ari eespāids uš pehejeem, uš tautas gara wifseenu. Tā tad šchis ſalarā ir dimlahrtigs, ahpjuņģis. Jhštai mahstlai un literaturai gan jaisēet no dabas un dšhwes, bet tā rada ari jaunās idejas, jaunās ideālus, kureem tauta lahdu laiku ſelos, lihds tašs abrigeē, ſozialeē un materialeē apštakli nebiš pahrgrošjušchees un tautas garu apauglojuščki jaunām idejam. Tagad ir joutajeens, waj ſchahds ſawstarpigs ſalaras šarp džeju, muštu un teatri no weenas un tautas raksturu un dšhwē no otras pufes eewehrojams un atronomas ari Latweeschu lihdschiginā gara dšhwē? — Par tagadejo Latweeschu džeju un muštu jau agrā ſchimi lapā ištēlās, ſihmejotees uš augščdejo joutajeenu — wispahrigi negatiwas — domas. Tas patš nu wehl

leelākā mehra ſakams ari par Latweeschu teatri: ištī tautiška teatra numš naw, teatra, kurā parahbītis tautas tagadejā wē agrālā dšhwē. Ketos mehginajumus („Sarkanaš luns“, „Smedris“, „Launais gars“ u. z.) wehl newaram ſaukt par tautišku, dramatiščku literaturu. Wispahrigi mums truhstī dra-matiščlu talantū; dāščs labš gan war buhi kreetnis liriks jeb jēl neil apdāhwinatšs romanis, bet wehl nebiš ne dramatisķis. Eewehrojams talanti, ſewiščki dramatisķi, ari nerodas peepēški, nejauschki, neiaug iš ſemes; lai tee waretu rastees, tad teem eepreelch jaſagatawo zehšč, jaraba gariga un ſoziala atmos-fera, iš kuras tee waretu ſmelees ſawai darbiba welu un ſawam garām ſpektu. Bet lahda pee mums gan ſchī garīgā atmosfera, ſchī tautiškā ſa-dšhwē ir? Waj tā ir lahda, ka tani waretu rastees, dšhwēt un netraujeiti attihstites jouni, ſpehzigī ta-lanti, ka tee waretu beš ſchēlasičas graištī muhšu dšhwes kaunumus, tašs neitumus, eedomības un leelkibus? Ţeem nošodam muhšu tagadejās lite-raturas ſeklumū, ſalkanumu, kulturideju nabadšibu, mums labi jāpahrdomā šchis joutajeens.

Bet waj gan tadel, ka mums naw tautiška teatra, mums teatris buhtu pawijam leek! Nebiš ne! Ja tas ari newar buht muhšu tautas ženteenu un dšhwes atšpēdums, tad tas tomēr, kā jau augščhā minējam, waretu wismaſalais darit eespaidu, un pat lelu eepaidu, uš tašs gara attihstibu un ſchis attihstības wifseenu tagatnē un nahtaniidā. Šchis eespāids ſinas buhs aklarigs no tā, lahds ſwehčtoutu dramatiščkas rakščojumus uš muhšu ſkawem ſweēd un ſinas ari no tā, kā tos ſweēd. Rahds ra-ščojumus un iš kuru tautu literaturam deretu uš Lat-weeschu ſkawem ſweēd un furi muhšu publikas widgeam iſglihtības palahpeenam wislabak peederetu, uš to norahdišam warbūt wehlat, bet tagad gan jau warām teikt, ka Šchēšpira leelās karakteru lugaš, kā peem. Rikards III., Hamlets, Otello u. z. ſahw-woentāri muhšu dramatiščkajem ſpehleem par augštu un otkāri nepeeteelochki iſrahditas, tašs ari neša-ſneegtu dšheeneļa domātā un žeretā eespaida.

Ari Rigaš Latweeschu teatrim wehl nederetu ket-tees pee til augštem ſudewumēem, lai gan, ko ne-weens bešpartejisķis žilweks neleegs, taš beidſamās 6 lihds 7 gadaš gabjis wairak uš preelšču un ſašneeb-šis eewehrojamašus panahktumus, kā wišā ſawā agrālā attihstibā. Par to pirmā kahriā jāpateijas

lihdschiginā direktora Rhode-Ģelina lga energištai un leetpraitigai wadibai un akteeru pašču žentiba. Bet energija un ſkawes teikaiš pašhščhana naw weenigās iſpahčhibas, kaš teatra wadonam ne-peezechami wajadšigas, tam jobūt ari wispahrigi un ſewiščki literarišti iſglihtotam žilwelam, lai tas waretu ar ſekmi wadit weenu no tautas iſglihtības augstakām un ſwarigakām eestahdem. Jerešim ka jaunais teatra direktors P. Osolina lgs ſaweenos ne iſkween ſawa preelščkēšča labās iſpahčhibas, bet ari žitas, ne maſat eewehrojamas un ka tas pirmā kahriā buhs labš tautas wajadšibu un apštaklu paſinejs. Wislabako no jaunā direktora, kā ari akteerem warām žeret, ja tee ar tahdu pašču uſ-zihtibu un weiksmi ſrahdā ari turpmā, ar lahdu tee bija jāgatawojušchees uš pirmo iſrahdi ſchimi ſesonā.

Jgahjuščo ſwehčdeen iſrahdija uš Latweeschu ſka-tumes Kreewu ſawenā rakšneka Gogola joku lugu „Newidens“. Gogola nemirģigais, bet nepeeluhdža-mais humors, ar kuru tas, kā ar ašu jobenu, graiſa žilweka leelos un mašos neitumus, leelās un mašās geičas, ſchis deewiščkigais humors, kureš žaur ſmekleem raud un ſchēhlojaš par tehwijas likteni un par žilweku ſamaitoto, ſauno prahtu, parahbija ſawu waldhinajochšo waru ari Latweeschu waloda, uš Lat-weeschu ſkawes. Par iſrahdi jāatšit, ka tā bija wislabakā, ko lihds ſchim atminamees Rigaš Latw. teatri rebejuščki. Reščhija, kopšpehe bija teijamas, wišs norihinājās ahtri, gludi, beš maſakā trauejumā, par ko til war pateitees reščhisoram — direktoram. Ari ſpehletajeem warea noredet, ka tee ſawas lomas bija eestudejuščki ar leelako uſmanibu un uſzihtibu. Gogola luga nahl preelščhā wifai daudž (ap 30) peršonu, ko kurām leelako dalu rakšneekš tehlojis ar ſewiščku uſmanibu, eelidkams tāniš katrā kaut ko ſewiščku, indiwiduelu; til pee abeem neščhiframēem draugeem Bobiščhinašija un Dobišchijinašija man newi-lus ſchānjas prahtā iſteizeens iš lahdaš Wahžu joku lugaš: kamdeļ gan ſchee abi ir diwi un ne-weens? Til daudž ſawadu ištīpu praſa ari tilpat daudž labi iſrahdiſtaju un to no muhšu jaunās ſka-tumes wehl newaram praſit; taš warbūt deretu par aišbildinajumu, ka no wišām lomām neiſnahja taš, ko dšheenees ar tašm bija domājis. Kā wislabako tehlojumu waram minēt Wahernas lga Ģleſtakowu, kureš ſewiščki leelajā, jeb pareiſak leelikažā treščhā

alta monologā peerahdija, ka tam ir eewehrojamas lomika dahwanas. Labi tehloja ſawas lomas ari Weihweeka lgs (Difpu), Rožina lgs (birgermeiſtru), Graudin-Runneka lgs (ta ſeeru), Brigader-Waijas lgs. Akmentina iſbele, tā rahbižās, lahgā nepeedereja muhki-nerwahinģās meitenes (Marijas Antonownas, birgermeiſtra meitas) loma. Kā ſmalķu karakterā ſtudiju warām ari peeminēt Wāldſchmidta lga Sem-kaniku, labdarības eestahčhu kuratoru; ſchī lga mi-miſa un deklamācija ir teijamas. Weidſot wehl ar noſchēhloščanu jāiſrahdā, ka leela data ſpehletaju tunaja waj nu til klusu jeb ari til ahtri un neſkai-dri, ka no wina runām warea jāpraſit til reuš wahrdus. — Publika bija eerādusees jo leelā ſkairā.

Latweeschu mitologija.

No P. Šmidta stud. phil. orient.

II.

Tagad eesim weenu ſoli tahtaki. Ja nu teeščam buhtu peerahditš, ka Botrimpus (? Trimpus) ari pee Latweescheem bijis angļu deews, Kreħmars — zuhtu deews, Wangpuhtis juħras deews u. t. pr., kaš tad gan ar ſcheem wahrdem ween jau buhtu preelch mitologijas panāts? Muhšu laiku mitologiā ir pawiſam žiūs ſudewums, kā til tuščus wahrdus uſ-ſkaitit. Winaš jaishidibina tautas uſſlati par dabu, jāpehti un jāſija tautas gara mantas, un kur wehl atliuſees lahda deewiba, kur jāimeleē ar lahdam iſpahčhibam tauta wina ſew preelchā ſrahdas. Dāščs labš, ſchur waj tur kroniſas minēš Latweeschu deews (kā peem. Zeroklis) laikam ari paliks til mehms burts muhšu mitologiā, bet daudš dšhwā materiala preelch mitologijas gut wehl muhšu tautas dšheemās, un ne til tahdās ween, kur lahdi deewibu wahrebi mineti, kā Waine, Beħrons, Saule u. t. pr. Sawu mitologiiu iſpehtijūščki, mehš waresim tahtaku melet, kaš mums tur kopigs ar Leichesem un Sen-Preuščheem, un wehl tahtaku ar Slaħweem. Ģreelka waj Sen-Indieščhu mitologiiu mehš til tad warām nemt preelch ſalihdsinaščanas, ja ſakrit paščas deewu iſpahčhibas. Ar wahrdū lihdsibu ween mehš daud-reiř warām mahditēes. Ģingwiſti (walobneelki) ſaka, ka Leičhu-Latweechu un Sen-Preuščhu walodas jau preelch pahra tuhstioch gadeem buhščot ſahtuščas ſchirtees. Žil daudž agrāki tad nebiš notikuē ſchirščā-nās ar žitām tautām! Ģeraščas un miiti (deewu teitas)

Dāščhadi raksti.

Par dāščhadu tautu tikumības eestatem.

III.

Šchihu eitla (tikumiba) jau Krištus laikds bija diwejada: Wariſeji eewehroja ari to maſako noſajijumu gan eitiā, gan kultīškā ſinā, lai waretu iſpēnītees ſewim Deewa walšibu. Ne-eewehrotu wini aſtahja wejās derības pamata bāuſi: Wiħle Deewu par wijaš leetam un tuwako tā ſewi pašču. Turpeim, ja lahds eħda nemaſgatām rotam, jeb ſabatā (ſweht-deemā) ſawu eħseli weda uš laukeem, tad tas bija leetiſki grehlojis. Otra ſrahwā bija Sabuķeji (Sabu-žerē). Šchee bija toreisēeje „gaismas laudis“, neti-žeja augščham želščanai un engeleem un bija Ģreelku morales (tikumības) žeenitaji.

Tagadnes Šchihdi, kuri žehluſchees iš Juda, Ven-jamina un Lewis'a žilim, ſmeļ ſawus tikumības ee-ſtatus, war žegit, weenigi iš talmuda. Šchur un tur, kā Rēimā un Polijā, atrobas wehl Sabuķeju pehž-nahjeji, taš ir lahdi, kuri talmudu atmet un turās weenigi pee Mojuš mahjibām. Wina eestati ir brie-hu un tikumības ſinā wini til maš ween iſſchēras waki un tikumības ſinā wini uš maš ween iſſchēras waki un tikumības ſinā wini uš maš ween iſſchēras waki no apſahrinēes eedšhwotajeem. Tadel, ka wini ſa-was tijības un tikumības mahjības ſmeļ weenigi iš wejās derības, tad talmudiiti winus noſauņ par le-raitēem (tera = bibeles pantišch).

teefības iſplatitaju. Behž ſchis brochuras talmudisču ſitumiba pamatojas uš ſchim domām: Mehš ešam Deewa iſredheitā tauta un wišs pagānu pulkš ir tilai muhšu deht radītis. Silitis ir, kaš nahl no paga-neem (gojim), labš, kaš ſaetās ar talmudu un ra-binu mahjibām. Rabini pehž talmuda ir nermalģigi. Žikumiš un gubris ir taš, kaš prot pagameem tā ſſahdet, ka Šchihu tautai nezeſas ſlitka ſlawā. Ta-wam tautas brahlim tu wari naudu tapinat, beš ka tu augstas pagehri, bet no gojim (pagana) nem pro-žentē. Ja puhta newar apraſtees ar auglkoščanu, tad apradini pee laita. Gojs (pagans) pateiſibā nemaš naw labākš par loju. Goja (pagana) meitu tu wari neſchihstam noluhlam iſleeto, tilai ſargees, ka taš nenāk klājā u. t. t. (Ja taš tā buhtu, tad nebuhtu nemaš weeltigi, ja Šchibus jo ſtingri uſraudstū.) Talmuda Šchihds pee wifa ſawa behdigā ſtah-wotka apmeeminas ar tašm domām, ka Šchihu tauta reiř waldiš par paſauli. Tagad ſinams wi-neem wehl jāzeheš, tā lai reiř Babeles žetumds, bet reiř nahl Weſinas, kura uſdewums buhs Dawida walšibu želt jaunā godibā. Seeweelch nelafa ſweh-tos rakstus un netura ari luhģichanas. Wihti to iſdara preelch winam. Seeweelēi ir ſinama weta ſinagoga. Wiſpahrigi wina eeneem ſemalu ſtahwotki neekš kriſtiga ſeewa. Tadel ta Šchihu augštātais tikums paſtām eelch tam, paſargat tehwu tehwu li-tumus un tikumus, tad ari wehl muhšu laikds tilai Dewiſchā pehžnahjejeem ir aiktans deenkalojumus wadit. Žilai wini drihstī, pehž tam kad tihtrā uh-dent maſgajuſchees, rotas paželđami draudhī ſwehtit ar Alaronā ſwehtihās wahrdem.

Kriſtiģā tijiba aiteja mums preeka wehsti, ka wiſi žilweki, weenalga waj augsti waj ſemi, waj wihti waj ſeemas ir lihdsigi Deewa preelchā. Wiſeem

wajaga grehtu peehošanas. Tijiba un žeriba ap-ſaidro ſcho behdū eelēju. Nahwei ir dšelons nemis, elle ir pahrowareta. Lai ari grehts walda wiszaur paſaulē, ja, manās pašča meējās, tad tomēr wi-nam ſpehts ir nemis un eš ar laiku paleeku no wina ſwabads. Eš žihnos, bet ne beš pabalsta, beš žeri-bas. Ja ne tagad, tad pehž nahwes kaunums tiks uſwaretis un ſoditš. Roku pee arkla ſkatees pret debeſi, tā kriſtigais ſtaigā pa paſauli. Pehž nahwes Krištus patš wina teeſā, ſtatibamees uš to, kā wiſch ir iſtureeēs pret ſaweem brahleem.

Wapildinaščanas labad aiſrahdam wehl uš Mo-hamedan eelšču (175 miļ.) tikumību. Labam Moſleminam jatiš, ka Maħ ir Deewš un Moħamedš wina praweetš. Šchī tijiba ir wairali ſeješana. Moħamedaneetiš ſin, ka Abroms, Mojuš, Jeſus un wišpehdigi Moħameds patš ir Deewa ſuhiti praweelchki un ar to peeteel. Šchī tijiba nerada (ereare) wiš mihleſtibu pret tuwako un jaunu ſchihitu dšhwē, — ſchī tijiba war tilai mahjita Moſlemina goda kronis buht, tadel ka wina pagedā dādiſtudijas un nauđas.

Zaur paſtahwigām maſgachanam, moſcheju ap-melkešanū, luhģichanam, atureschanos no wiħna un zuhtas galas un žitām neſkaitāmām leetām Moſ-leminš nolpēna ſewim parahdi. Paradiſē wiſch at-rod wiſu to, ko dšhwšs buhdams kahrojie. Tā ka it katra ištā Moſlemina hērdpreelch ir un paleel ſtoiktaſ ſeeweetes, tad tašs (ja Moſleminš to pel-niģi) to ſanem ari parahdiſē un tam kalpo. Seeweetes ir kalpones un ja Moſleminš bagatš, tad tā eelahroščanas wehrdſenes.

Fataliſms (mahjiba, ka wiſs jau eepreelch noliktš) dod Moħamedā tikumibai ſawu kaſturu. Žil kavam katram žilwekam liktenis jau nolēmis, eelam wiſch wehl peediſma. Wiſch war eet kautinā, lekt eſarā,

ja nahwe tam nebiš nolika, wiſch nemiris. Tadel wiſpahriga weenahſiba un gurdeniba pret dšhwes joutajumeem. Meelās kahribām padotees naw nekāds kauns, jo praweētš patš laiſigi ween miħleja daito dšimumu. Bet fataliſma panahktums ir ari buhščhiba ſawā. Moſlemini to ir peerahdiņģiki 100 gadu laikā (630—732) eelarodami Paleſtīmu, Ģipti, Maſ-Atju, Seemel-Atritu un Spaniju. K. B.

Lehles tā laika paregoēs.

Daudhāri ir eewehrots, ka lehles pirms aukas ſahščhanās ir toti nemeerģas. Šchis opšaklišs no-dereja par eemeſlu, kuru lehles kuſteſchanos, labam un negaiſa laikam eestahjotees ſhklaki iſpehtit un, luht, lahdi ſcho pehiijumu panahktumi.

Zaulā laikā lehle gut nekuſhedamās trauku dibenā, ſawilkuſes kamolā. Pirms leetus laika eestahščhanās wina iſpelē pee trauka malam, kur paleel meerigi gutot lihds negaiſa pahreelčanai. Ja gaidams weh-jains laikš, tad lehle kuſtas toti ahtri un agrā ne-ameerinas, kamēr wehščki mitas puhti, bet ja gai-dama wehra, peħrons jeb leetūs, tad wina wairak deenu eepreelch to paſino žaur kuſteſchanām, kuras lihdsinas rauhiščhanai. Aukhā laikā ta gut trauka dibenā. Bet ja ſneeg, tad wina, tapat kā leetus laikā, atronas trauka augščhās galā. Lai buhtu ee-ſpehjamš, pamatiģi iſdorit ſchos mehginajumus, tad jadabū pilniģi weſela lehle un jareeleē neleelā eega-renā ſitka traukā, kurā ſaeet apmeſham glaħje uh-dens. Uħdenim jair tihtam, ſmeltam no upes jeb awota. Trauks jāpeepida lihds 1/2, augstuma un jā-apklāļ ar paretu andeku, jeb ar papiru, kureš jāja-burka ar abatu. Wafarā uħdens jāmaina reiř par nedeku, bet ſeemā katras diwi nedekas. M.

Wihnu tirgotawa un schampanu fabrika

Universel Grand Champagne.

sec, demi-sec, doux.

pehž Frantschu parouga (pubelēš rubēšis) pagatawōis no

Ludw. A. Schweinfurtha,

Rigā, Grehņeču (Sinder) un Maršaleču stubri.

Jaeger un beedra wihnu pahrdotawa

(dibinata 1816. g.)

leelajā Grehņeču (Sinder) eelā Nr. 30.

Veelā ištwehlē Kreemijas un

ahseemes wihui,

konjaks, rums, araks, schampanja u. t. t.

Koliktawas:

Jelgowā pee C. Torchioni (M. Klisfmann).

Leepajā pee J. N. Wamow.

A. Seeberga eesala fabrikas, Lufumā, peedahwā

Karamel-eesalu

kasijai,

luram ir loti laba garšča un fatūra daubš barības weelu, tā ari wišas wešeliba nobe- rigas eesala ištwehlē.

Pastelējumus peenem Rigā J. L. Blofsefeldts, leelā Kisteru eelā Nr. 19. Šej tam dabujams wišas leelās kolonial-pretšču pahrdotawās par 20 kap. mabr.

NB. Pamahjiba, tā leetojams, atrodas uš etietes.

Karamel-eesals

fatūra, pehž Rigas politeinikas kimitas ismelleščasas stajjas apleežibas no 20. marta 1893. g. Nr. 350, šķahdas dala:

Table with 2 columns: Ingredient and Percentage. Includes items like Uhdens, Slahpela weelu, Lauku weelu, etc.

Uš minetas ismelleščasas pamata politeinikas ismelleščasas stajja apleežina, tā Karamel-eesalā neatrodas nešahdas wešeliba nobe- rigas weelus, un tas deht leelā barības weelu daubšuma (proteina, taukeem, šehreles, zūlura dala u. t. t.) eetejoms familiju un atšahču eesahču leetošanai.

Angļu aushamu deegu, apteeku, krahsu un smar- šchojošču pretšču pal-šambaris

Rigā, netahku no raktušča, pee „Sivis“.



Kalku-eelā Nr. 38.

Zaur ščo pašinoju, tā magastinas krahsjumi papildināti ar prejem is labatām šabrikam pehž šawa ganderis pūsmušča ilgas darbības peemešra un piināģa ištwehlē:

Angļu kokwilnas aushamee deedšini, linn-dšijas, wilnos-dšijas, pretšču aushanas.

Deegi, deedšini un dšijas no wilnas, lokuwilnas, lina, šibda, sudraba un šelta preelšč aushanas, adišanas, šahuššanas un rošdarbeem, no wišadām krahsjam, šortem un šmalnumem: šurpneču drahte, nišču un šehgel-deegu; wišas wates šortes; wišadas leetas preelšč šojamatu darbeem; šweineča tihli un šiti pebeerumi preelšč šweinežibas, tā ari tuchta, audekli, šurpneču audekli, šurpneču audekli u. t. t.

!!! Jauns!!!

Pubulaini audi, tihwilnaini preelšč grešnuma drahsam un krahsu dāšchabības.

Wiatuš eemešlu šawu apteeku, kimitaliju, krahsu un šmaršchojošču pretšču magastinu.

Wišadas krašas (perwes), Angļu laku perwi, širnišu, ešu no Kreemijas un ahseemes, wišadas šahbes, natriju un kaliju un žitas kimitas prezes, ešenes, šelnes uhdens (o-be-šolonju), šmaršchojoščas weelas is šlawenām šabrikam wišadas šeepe, šarentešas ahrešešanas lidseklis, šahles u. t. pr.

Aptelējumi teel ištwehlē aštri un parēši Rigā, Kalku eelā Nr. 38, pee „Sivis“.

Kas weelās, tam top pretšču raktušča pešūšitē par weli. Šreitim atrodās trišs manas magastinas, šur pahrdoš manuštatur, wehweru un šweineču prezes.

Naudas wehštules šustamas uš šahču adreši: P. W. Šotapow, Rigā.

„Mahjas Weešis“.

(Weešā awiše Wilemē.)

Ar našlamo 1894. gadu „Mahjas Weešis“ ušahdams šawu 39. gada- gabjumu, ištwehlē it tērešdeenas pahrdošā un paplašinātā weidā, pee šam mašā palēk tā pati. Šee „Mahjas Weešis“ ari weel ištwehlē diwi Weelšini, weens literatēšis nebešas un ošro mehnešča šemlopišas peelitums. „Mahjas Weešis“ nebešas peelitums peegrešis daubš leelatu weelību ištwehlē šahm lai- rāšēde wišai maš eewešrotām Latweešču nama mašiem un šelneem, šam pašneegšams interesantus šahšus (šewiški is Angļu un Frantschu literatū- ram), šahšinus, dšejoluš, domu šehreles, mišlas, šakam gada laišam pe- mehrotus, dežigus, labi ištwehginātus šaimnežības padomus par dāšchadeem žepumeem un mahrijumeem, par ušlabajameem augšiem un wišu, šas šaim- nežības eewešrojams; šewiški laišu šelneem „Mahjas Weešis“ ned. peelitums greib žaur to buht mišlāš weelā, tā nešis wišām reiši mehneši šinijums un padomus ištwehlē ar nobildijumeem par modes un tautas apgehbeem. Ša ari šinal- teem rošu darbeem. Ši wairak eewešrotās šarēšes modes šis pašneegti šadi nobilējumi, šas šahšā, peereigati un par wišām leetām šepager daubš ištwehlē. Šewiški weeliba šis peegrešis tautas apgehbeem, šas šas pašeltoš ištwehlē šahšinām un dāišumā. — Šemlopišas peelitumā atšā mūšū šemlopiš atrodās šabroto šaribu un pamahjību par dāšchadeem šwarigeem šem- lopišas žautajemeem. Šemlopišas peelitumā šis pašneegti rakti šitai no labakajiem leetprateem, wājahjēšas atšahjēšas ar šimejumeem, — šadē šas, tā žerams, šuš mūšū šemlopiš ištwehlē draugs un padoma deweš.

Šas „Mahjas Weešis“ pašneegšis wāšpārēšās šinas par ahseemes wāšpārēš, šertruma šemju dāšchadām šušibām un žināšiem, gabēš par šoh- šigiem eemabū raktiem, eewešros teču leetas, dās uš teču leetu žautajemeem atšahdes un padomus, — un eewešrodams to, ša šewiški šahmāšinātēš rakti šo leelā mehā wējšina gara gāišmas ištwehlēšānos, šas šamā šinātēšā nošatā pašneegšis žit ween ešepšams interesantus, weegli šaprotamus un turklāt šingri šinātēšus raktis is dāšchadem šinibu ardeem — šewiški is dāšas šināšiem. Ša ša „Mahjas Weešis“ redahjāš ištwehlē ap šewi šapuzinat mūšū wišabakos un šejamatos šehšus un „Mahjas Weešis“ ar leelatu ušibribu eewešros tautas dāšchadās wājahjības un šingri aishahwēs šawju tautas šabumu, šas „Mahjas Weešis“ gan nedrihtētu šruhtē šewenā šawju šehšā, šurā šau žit nešit ešepšēšēšči gāišmas šari un šurā šau šawis mōušēšes uš šawu rošju dšiwu un gara darbišu.

„Mahjas Weešis“ redaktori: Dr. phil. Arnolds Plātes. Dr. philos. P. Šalits.

„Mahjas Weešis“ ar abeem peelitumeem mašā šitai:

Šej peelitūšānas: Ar peelitūšānu: par gabu 1 rbl. 75 kap. par gabu 2 rbl. 75 kap.

„ 1/2 „ 90 „ „ 1/2 „ 1 „ 40 „

Šej peelitumeem: Ar peelitūšānu: par gabu 1 rbl. — kap. par gabu 2 rbl. — kap.

„ 1/2 „ 55 „ „ 1/2 „ 1 „ 10 „

Kas aptelē uš weenu adreši dešmit ešemplārus, šadā weenpāšmāto břihtēšemplāru.

Ša ša „Mahjas Weešis“ šahši šo šahši ištwehlēšas daubš ešemplāros un tā žerams, weel šo leelā mehā ištwehlēšas, šas šas šewiški nobežis šubi- nāšimeem, šas mašā šitai 8 kap. par šihu rakti šinibu šes šas weetu. Šeen pag. preelščweelu, rakti weedu, mahjāšu, šlototaju, mešahlungu un mūšahčuru šit teel šaini šuhtē, šapāt ša šis šahm, ari turpmāš nemē šreitim aptelējumus uš „Mahjas Weešis“.

„Mahjas Weešis“ ešpedižija, Ģenša Plātes drukatawā un burtu leetawā Rigā, pee šewera šahņižas.

Otrā Rigas krahsj-aišdewu beedr.

(Rigā, Rigas Latweešču Beedribas namā.)

Bilanze

31. auguštā 1893.

Balance table with columns: Debet, Credit, and sub-columns for rbl. and k. Includes items like Kase, Aišdewumi, etc.

Beedriba mašā par noguldijumeem no 5 lihtš 5 1/2% gabā, un nem par aišdewumeem 1) pret wehrtšpāšireem no 5 1/2% lihtš 6% gabā, 2) pret obligāšijam 6 lihtš 7% gabā, 3) pret galmeneešiem 7% gabā.

Wišī noguldijumi šchajā beedribā ir atšwabinatī no krons nodokšiem.

Darīšanū laišs šatru darbdeenu no plēš. 10—2 deenā. Walde.

Rigas Krahschanas un Aišdofchanas beedribas

(leelā Ņewas eelā Nr. 30.)

Bilanze

31. auguštā 1893. g.

Balance table with columns: Aktiwa, Pasīwa, and sub-columns for Rbl. and K. Includes items like Aišdewumu šonto, Rešerwas šapitala šonto, etc.

Beedriba mašā: par noguldijumeem 5 1/2% auguš par gadu, „ krahsjumu noguldijumeem 5% „ „ „ un nem:

par aišdewumeem pret droššiem wehrtšpāšireem 6%, pret obligāšijam 7% un pret galwojumeem 8% auguš gabā.

Beedribas darīšanas isdara šatru deenu, ištwehlē šwehdeenas un šwehtju deenas, no pulšien 10 lihtš 2 deenā.

Wišī noguldijumi un eemāšajumi šchajā beedribā ir atšwabinatī no krons nodokšiem. Walde.

„Excelsior“ Grand Champagne.

Wišaugštaki apštrinatā

Wihnkopības šabeedriba Odešā (Société Vinicole à Odessa)

šaur šcho pašino, ša winas, pehž Šchampanā leetojamās melodes pagatawotais šchampanas wihns

„Excelsior“ (sec, demi-sec un doux)

ir dabujams šatā šlawenāšā wihna tirgotawā un aptelējumus no wihna tirgotaju pušes nemē šreitim aštri ištwehlē

Wittkowskī, Kwerfeldts un beedr.,

weenige „Excelsior“ šchampana šabeedribas weenēki

preelšč Widsemes, Kuršemes, Žgaunijas un Wīlnas.

Blafati

Kreewu, Latweešču un Wāžu walodās, ša to „Polizijas Wihis“ 190. num. no 18. augušta šch. g. nošata, un šuri pee šawem, šur wišadu ištwehlējumū biketes pahrdoš, neištrubštošči šaiškar, ir

gatawi dabujami

manā grahsmatu un bišču drukatawā un burtu leetawē, Rigā, pee šewera šahņižas.

Ģenšs Plātes.

Manā grahsmatu un bišču drukatawā, Rigā, pee šewera šahņižas, ša ari wišās žitās grahsmatu pahrdotawās, dabujama:

Widsemes wežā un jaunā

Šaika grahsmata 1894. gadam.

Mašā: ne-eešēeta 5 rbl. 100 gab., eešēeta 10 šap. gab.

Ģenšs Plātes.

Apāšchā rakšitā ešpedižija peenem aptelējumus uš Teatra šapū: „Rigāer Annoncenblatt nebst Theater Courier“

(Rigas šrudinājumu šapa lihtš ar Teatra wehštēšē).

Mašā par šesonu 1 rbl. 20 šap.

šrudinājumi top aprehšināti 8 šap. par šihu rakštu (petit) šindinu; ša wairak reiš šudina, šad top aprehšināts šehšati.

Ģenšs Plātes,

„Rigas šrudinājumu šapas“ ešpedižija, Rigā, pee šewera šahņižas.

Augšti žeenitai publikai pagobinos pašinos, ša ešmu atwehris

apteeku pretšču pahrdotawu

Rigā, Šchahlu eelā Nr. 9 (šarj wežo rakštušū un Daugawas širgu),

un nemē šreitim paštelējumus daubšumā un mašumā uš wišām kimitalijām, medizīnšām šahlem un šat- nem, pahršēenameem un dešinfekcijas lidsekteem

preelšč kimitēem, aptelēreem un ahrešteem, ša ari wišā- dām krahsam, eklam, šojmetištām un žitām ruhy- neežibā, amatneežibā un šaimneežibā leetotām weelam.

Augšteenibā

Mag. pharm. G. Birsmans.

Rigas Latw. Amatn. Pal. beedr. Krahschanas un Aišdofchanas kafes bilanze

auguštā beidšamajā d. 1893. g.

(1784 beedri. — Drošchības šapitalš 106,620 rbl. 22 šap. — Ģištahetes eelā Nr. 16.)

Balance table with columns: Aktiwa, Pasīwa, and sub-columns for Rbl. and K. Includes items like Rēšlu aišdewu rešlins, Aišdewumu rešlins, etc.

Kase mašā par noguldijumeem 5 1/2% par gadu; par aišdewumeem nem 7% par gadu; pret droššiem wehrtšpāšireem 1% mašal.

Kafes darba laišs ir šatru deenu no pulš. 10 lihtš 2 pehž pušē, ištwehlē nebešas šwehdeenas, šahņižas un mašis-šwehtis. Aišdewumu weeprašijumi, šuri lihtš pulš. 1/12 preelšč pušē. Šee darba webeja peetelēti, teel šai pašchā deenā ištwehlē.

Wišī noguldijumi un eemāšajumi šchā laišs ir atšwabinatī no krons projekta nodokšiem.

Rigā, šeptembra 1. d. 1893. g. Direkšija. — Ņewištjas šomijija.

Manā apgahšibā ištwehlē dabujams: Wuku waloda, ošra drūša, mašā 20 šap. Žhšas dšeesmas, žeturā drūša, mašā 20 šap. Wīššena šarunnas par šewera mašā šat- šijimi, mašā 175 šap.

Atšwabēweešiem wabats.

J. Alksne, Ņenē.

Manā grahsmatu un bišču-šrewatowā, burtu-leetawē un Latweešču grahsmatu pahr- botawā, Rigā, pee šewera šahņižas, dabujams šchāšas grahsmataš:

Školas šatšimis, šo pehž šahšina šewera šwehtās mašjības ar ištwehlēšanū šarohšijis

Wilhelms Walters, šrimindas mašjāš- Mašā 30 šap.

Padoma dewešs it šatram, ša šapalidš nešahšās dšiw- wibos breesmas.

Šarohšijis šepes ahrešs Dr. med. Hermann Meyers. Ar 8 šillem.

Mašā 20 šap.

Ernsts Plātes.

zītājs Stollis šķimbrišam vežakais Baltijas mah-
zītājs, kas nebūt tā nav, jo par Stolla tehnu, zīt
firams, wehl vežaks ir mahzītājs Neanders.

Peepesha nahwe. 3. septembrī atrada uš
Daugavas tirgu, peepeschi miruscha, Pruhšchu pa-
walsneeka, strahdneela Wilhelma Kūtra lihki. Bihki
uščlehdīs.

Sakerts saglis. 1. Peterburgas eezirkna no-
dats ustraugs Schulsters, kuram bija uštizeta, pē
Marijas Gros, Sumorowa eelā Nr. 35, 1. sep-
tembrī isdaritās sahdības ismekleschana, apzeetinājis
divus sahdības dalībneekus, 16 gadus wežo Kreiz-
bergi un 18 gadus wežo Grahmātneeku.

No wagona pabrakta. Uš Rīgas-
Dvinskā dselszela, preišču bahnuši, pabrakta
6. septembrī 70 gadus wežo, pahr fleepem ejošo
semnezi, Jofefatu Habakut, kura pēh noweschanas
slimnizā tuhlin nomira. (M. P. P. A.)

Teesu lectu nodala.

Jaut.: „Waj ir kahda wispahriga talfe par tir-
gus naudu, ko nem tirgds uš semem?“

Atb.: Starp daubšam teesbam, kas peeder mu-
schas ihpachneekem, ir ari teesiba, atklāt muischas
semes robeščas tirgus ar waldības atkauju. (Balt.
gub. lit. III. dat. 883. pants.) Tā ka zaur tirgus
eetaišt tirgus platscha seme newar tikt isleetota zītadi,
tab platscha ihpachneekam jadabi kahda atlihdība
par fawu semes gabalu. Bes tam pa tirgus laiku
wajaga ušturet kahribu tirgu, kambel beeschi jaezej
kahds tirgus ustraugs, kas tirgus ihpachneekam ja-
algo. Schahdas un wehl zitas isdoščanas un sau-
dejumus tirgus platscha ihpachneeks leel few aif-
makfat zaur tirgus naudam, pē tam sinoms dabu-
dams fawu pelnu. Tā ka tirgus eetaiščana uš
semem lihds šķim ir priwata leeta, tab waldiba par
tirgus naudas noteiščanu jeb aprobesočšanu ne-
ruhpejas, tā ka tirgus weetas ihpachneeks weens
pats nosafa tirgus naudas leelumu. Tambel ne-
kahdas wispahrigas tirgus naudas talfes
naw. Katru reisi ihpachi tirdsneekem jaisprasa, zīt
leela tirgus nauda. Ja tirgus nauda buhs pahral
leela, tab tirgus plajis paliks tufšs un pascham
tirgus weetas ihpachneekam buhs jaezesch saudejums,
kambel lai tee fargas prafit wisai leelu tirgus naudu.
S.

Prahwa starp fainneeku un kalpu.
Wairak reifas atgadas, ka fainneeki speešč fawus
gahjejus swehdeena strahdat un, ja pehdejee to ne-
dara, tab tuhlin atrehkina til un til dauds no algas;
tapat daschi fainneeki atrehkina gahjejam no algas
par to, ja strahdajot (pē fainneeka darba) kahds
darba rihks boja gahjis. Schahda rihtoschanas ir
nepareifa un nelikumiga, jo Widsemes semneeku
litumi (1046 §) nosafa, ka fainneeks newar pē-
speest fawu kalpu „swehdeena“ strahdat un weetejo
Priwat-Litumu III. datas 4185 pants nosafa, ka
fainneeks newar prafit no kalpa atlihdību par boja
gahjuscheem darba rihkeem, ja tas notizis pē fain-
neeka darba. (Peefhime: Weenigi nelaimes atgadi-
jumds, tā ugunsgrēka u., kates ir peespeests sneegt
palihdīgu roku ari swehdeena; — ja kalps tiščā
prahtā salausch darba rihkus, tab gan fainneeks
war prafit atlihdību. Ref.)

Protams, fainneekam ir loti gruhti, peerahdit, ka
famalfajis deenastneekam algu, jo leelākā daka fain-
neeku arweenu wehl naw nahkufchi pē aifišchanas,
prafit no faweem deenastneekem kwihu par lat-
reifigu naudas fanemščanu, jeb naudu ismakfat titai
leezineeku klastubhtne, kadēl nereti atgadas, ka jasa-
maksā pa otram lahgam wisa alga; turpretim ir
gluščī otradi, ja deenastneeks pret kahdu issafas, ka
fainneeks winam ir jau algu famalfajis, jeb wehl
til jeb til dauds palizis paraba, tab, protams, fain-
neeks ir atswabinats no tahlakeem peerahdijumeem,
jo teefa tahdā atgadijumā pomatojas uš pascha dee-
nastneeka issazijumu resp. uš leezineeka leezību, kam
winsch to issazijis.

Kā peemehru augščā peewestajeem aistrahdijumeem
peewedīschu scheit prahwu, kuru isspreeda 13. augustā
sch. g. I. Rīgas Sem neeku Wirsteefas atklastā sehde.

Jahnis Graudinsch eesneedja pē Lehburgas pa-
gasta teefas žiwil-prahwu pret fainneeku Jahni
Buku, par 55 rbl. 45 kap. algas nemakščanu.
Uš eefuhdību Jahnis Buka iskaidroja, ka alga Grau-
dinam gan esot 70 rbl. solita, bet Jurgds esot is-
rehkinajuschees. Ismakfajis esot 55 rbl. 78 kap.
gan nauda, gan mantā. Ulikuscho algu atrehkina-
jis par to, ka Graudinsch no seemas swehiteem
lihds Jurgeem neweenu swehiteenu ne-esot bijis
mahjā un tā tad daschus darbus atstahjis nedaritus,
salausis daschus darba rihkus u. t. t. Bes tam Grau-
dinsch pats esot preešč Jurgeem leezineeku Jahna
Lenza un Kristinas Kohjin'as klastubhtne issazijis, ka
wehl titai nahkotees dabūt 19 rbl. algas. — Jahna
Buka pilnwarneeks, Richards Rosite pretrehlinus
neatsina. Leezineeks Jahnis Lenzs issazija, ka winsch
reif prafijis Graudinam, zīt algas tam wehl pē
fainneeka, uš kam tas atbildejis, ka esot wehl titai
kahdi 19 rbl. — Pagasta teefa eewehrodama: 1) ka
Graudinsch pats leezineeka Lenza klastubhtne atfines,
ka nahkotees no fainneeka wehl titai 19 rbl. un
2) ka Graudinsch naw paklausijis swehiteemā atu
atrakt u. un loku salausis u. t. t. — nospreeda: „Bu-
kam jamalfā Graudinam par labu titai 17 rbl. 50 kap.
un pahrejais prafijums atraidams; bes tam Grau-
dinam pascham jafamalfā leezineekem Kristinai Koh-
jin'ai un Lenzam katram 50 kap.“

Titlab Graudinsch, tā ari Buka par scho spree-
dumu eesneedja apellazijas suhdību I. Rīgas Sem-
neeku Wirsteefai, kura, leetu zaurstatot un leezinee-
kus par jaunu noklauschiot, nospreeda: „Pamato-
jotees uš pag. teef. Ust. II. d. 46, 67 un 89 pan-
teem, Wids. sem. lit. 1046 pantu un weetejo Pri-
wat-Litumu III. d. 4185. pantu, atzelt Lehburgas
pagasta teefas spreedumu un peespreest Jahnim
Graudinam par labu no Jahna Buka 19. rbl.; bes
tam Bukam jaatlihdīna pē Wirsteefas issaukteem
leezineekem Kristinai Kohjin'ai un Jahnam Lenzam,
katram 2 rbl.; Bukam un Graudinam uš pusem ja-
maksā teem pascheem leezineekem par issauščanu
pē pag. teefas, katram 50 kap. Kr: Libeetis.

Grahmatu galds.

**Nedakzijai peesuhitās schahdas jaunas grah-
mataš:**

1) Latweešču rakstneezības rahditājs.
Nokas grahmatawiseem grahmata tirgotajeem, biblio-
telam, kolporteereem, skolotajeem un katram, kas ar
grahmatam nodarb ojas. Sastahdijis Bergu Jahnis.
1893. g. isdewums. Dabujams pē isdeweja J.
Schablowsky, Jelgawā, Katoku eelā Nr. 9, Rīgā,
Stahru eelā Nr. 6. Malfā 1 rbl.

2) Bjernstjerna Bjernsona raksti. I. Wasi
stahstini. Leepajas zitu tautu rakstneeku tulkotaju is-
dewums. Leepajā, 1893. M. Petersona grahmata
un bilšču drukatawas apgahd., Julianes eelā Nr. 40.

Rugneeziba.

Waiķonis „Deutschland“ (kapt. J. S. Steffens), kurfch
fessdeem, 4. septembrī, no Rīgas dewās uš Rīdēt, pirmdeem,
6. sept., pulst. 4 pēh pud., nonahja Trawemindē.

Waiķonis „Olga“ (kapt. E. Pfeiffers), kurfch fessdeem,
4. septembrī, atstahja Rīgu, dabamees zēlā uš Stetinu, pirm-
deem, 6. sept., aifneedīs Swinemindi.

Sinas par Latweešču fugeem. „Jupiter“, kapt. Pulne,
28. jūlijā Rīgu atstahjis, nonahjis Merbilē 19. aug.; „Garam“,
kapt. Wikmans, isgahjis iš Rīgas 28. jūl. un fasnēdīs Grentsch,
mutu 20. aug.; „Anton“, kapt. Rosenfelds, 19. aug. dewees
zēlā no Fowey uš Peterburgu; „Bernhard August“, kapt. Stri-
dulis, 8. aug. un „Jakob Katharina“, kapt. Silinsch, 4. aug.
Rīgā atstahdami un uš Angliju eedāmi 23. aug. pagahjufchi
Helsingerei garam; „August Julius“ kapt. Kweils, 21. aug.
dewees no Kronshtates uš Grentschmutu; „Isaal“, kapt. Almins
27. aug. lechris jūbras dibenu, pē kam twailonim bijis tas ja-
nowell pret 1800 kronu famalfu; Karfoē kugis apstatīs un
atrastē par pilnigi weseļu; „Matheus“, kapt. Melers, 16. aug.
no Rīgas uš Grentschmutu dabamees, 24. aug. gahjis Helsing-
gerai garam; „Latawa“, kapt. Dsolinsch, no Blagowas iah-
dams, 1. sept. pagahjis Kolkragam garam; „Belotājs“, kapt.
Jakobsons, no Leičhes braudams, 24. aug. fasnēdīs Schar-
lestownu; „Anna Charlotte“, kapt. Sernis, 24. aug. dewees
zēlā no Bonefas uš Rīgu; „Zwei Karl“, kapt. Jakobsons un
„Koja“, kapt. Nils, no Kronshtates eedāmi, 25. aug. fasnē-
gufchi pirmatē Fowey un otrs Briton Feri. „Der Rucländer“,

kapt. E. Ertinsch, no Haiti salas uš Rīgu braudams, pēh 40
beenu brauzena fasnēdīs Helsingeri 29. augustā. (B.)

Lihds 8. septembrim 1893. g. Rīgā atnahkufchi 1112 fugi un i-
gahjufchi 1095 fugi.

Is muhsu weefigās fadsihwes.

Rīgas Latw. teatri swehdeem, 12. septembrī sch. g., is-
rahdis „Wilschtas tehwi“. (Wirtschafstols — direktors P. Dso-
linsch.) Pēh tam: „Pēh lahgam“. (Alfels — direktors P.
Dsolinsch.) Sahlums pulst. 7 wakarā.

Pahrdangawas Latw. labdar. beedr. fessdeem, 11. sep-
tembrī sch. g., Pawafara beedr. jahle puku balle.

Walejas webstules.

Par eewehribu zeen. forefpondenteem. Nedakzija usglabā
titai garalus, dauds maš eewehrojams rakstus, jebchu
tee ari wehl preešč „Mahjas Weesja“ buhtu atrasti par
nederigeem, bet turpreti weenlahrščas, par nederigām at-
rastās forefpondentes (sinojumus), ihfalus stahstinus,
feliās rihmes, domu graudinus bes domam u. z. Ahlu-
mus, kam naw nelahdas literariflas webtribas, eeweto
papira kuru, ja eesuhitājis naw fefiščki luhds, tos
kahdu laiku usglabat. Laipni luhšjam to turpmat ee-
wehrot.

Kr. Jahnim — Dr. fids. Wispirms aprehkineet to rezeptu
dahrgumu, pēh kurām lauzeneek mehds rihkotees godds,
waj tapat weefus fanemot un tab tos falihdsineet ar
„Mahjas Weesja“ usdotām rezeptem, dahrguma sinā, tab
pahrliezinafatees, ka ari preešč weenlahrščem lauze-
neekem ir „Mahjas Weesja“ Beelikumā usdotās rezeptes
pat lehtalas, tā parafās. Tā peem. medus, kuru lauze-
neeki eedroščinajas gan kahdu reif eebauit, malfā 35
lihds 40 kap. mahzina, — pēh „M. W.“ wihdahgalajām
rezeptem isgatawotās fastes malfā titai 10—15 kap. mahz.
Lauzeneeki mehds ari daschds godds un weefibās par druskai
liferus un wihnus dert, par kureem malfā 70—100 kap.
pudē. Pēh „M. W.“ rezeptem turpretim lileer is i-
tāifa titai 25—30 kap. pudēl un wihns 8—10 kap.
pudēl. Bes tam wehl „M. W.“ ir padomi, kas nelahdu
leeku isdewumu neprasa, tā par ogu usglabafšanu pu-
delē, gurku stahbeschānu, auglu kalteschānu, kahpostu
stahbeschānu u. t. t. „M. W.“ nolūks ir, lauzeneeku
fainneezību pagelt, lai tee ar mofal isdewumeem waretu
wairak labuma daudit. Ka „M. W.“ rezepti wisai leet-
derigi un pē tam weenlahrščki isgatawojami, par to mums
no wairak pusem un no daudseem isfajita atfinaiba.

Jaun-Gubeneetei. Sinojums no Stahmerenes pa leelakai
dalai telpas truhstuma dehl newareja tikt usnemts. Ze-
ram, ka Juhfu turpmatōs pasnojums waresim wairak
eewehrot.

W. . . — J. Neweena no eesuhiteem 13 dsejoteem newa-
ram isleetot. — Literarifki eewehrojāmā šurnaka pilnigā
wihdrakstis schahds: „Magazin für Literatur. Wochenchr.
der Weltliteratur. Berlin. Redakteur Otto Neumann“
— un malfā par gadu 9 rbl. 60 kap.

W. D. — I. „Воскресеніе Изгноранія“. Жен. Оъ прил.
malfā par gadu 15 rbl. 5 kap. Ho пол. бумага, оъ
хорошою бумага. turpreti 25 rbl. 5 kap.

— p — „Masu behru jufchānu (prahtu) atihšišchanas wis-
pahrigi“ mums neder.

N. A. — I. Sinojumu no Lirfas, nefahstnatu, tā to weh-
latees, newaram usnemt.

S. A. Webstule no Jaunpils (Kurfemē) lai labak paleel ne-
isleetota.

N. St. Cesuhitee dsejoli „Anninai“, „Winai“ u., tā ari ziti
raksti „M. W.“ nederigi. Wareet, ja wehlatees, rakstus
drihsumā fanemt atpafal.

W. Sw. — Rīgā. Juhfu laipni peesuhitito dsejoli „Mana
dsefmina“ nelahdi naw eespehšams usnemt. — Latwee-
scheem par weselelibas fopščānu ir gan daschi raksti, tā
peem. „Jaunās mahju balters“, kas weseleem un fil-
meem dod pamahzību, tā buhs fawu weseleību isfargat un
tā slimneeks fopjams un dsedejams, lamēr dakteru paligu
war aifneegt. Sarakstijis L. v. Dieterichs. Jelgawā
1884 — un bes minētā (kura malfā 1 rbl.) wehl daschi
ziti raksti.

Fr. W. — I-fds. Rakstu „Ward un meesja“ pahrsrahdatu
pē gabjeena rafi isleefofim; bet dsejoli „Par kalnsjaru“
un „Gruhtirdigai“ nelahdi neder. Red.

Deewkalpojumi.

Swehdeem, 12. septembrī 1893. g.

Jahna bānizā	pulstien	9 mahzītājs	Bernewigs.
Gertrudes bānizā	2	2	Cand. Blutte.
Jesūs bānizā	1/10	2	Treu.
Martin bānizā	2	2	Bergmanns.
Trihswenības bān.	9	9	Kehlbrandts.
Pahwila bānizā	1/9	9	Fronms.
Lutera bānizā	1/9	9	G. Walters.
			Paufschens.

Tirgus šinas.

Rīgā, 9. septembrī 1893. g.

Ženas schahdas:
Nudš, 120 mahz. fm., malfā uš weetas (Rīgā) 75—80 kap. pudā.
Weešči, schahweti, 100 mahz. fm., 76 kap. pudā; Kur-
femes 72—75 kap. pudā; Kreewu, pēh labuma, 60—70 kap. pudā.
Kweešči, Kreewu, 125/6 mahz. fm., 91—92 kap. pudā;
Kreewu, 129 mahz. fm., 93 kap. pudā.
Kufas, Kreewu, 70—72 kap. pudā; Kreewu, labalās sor-
tes, 73—82 kap. pudā; schahwetas malfā uš weetas 72 kap. pudā.
Linschklas, brahka, 87 1/2%, uš septembrī waj oktobri 140 kap.
pudā; šepju sehklas, 87 1/2%, uš septembrī waj oktobri 145 kap.
pudā.
Kanepees malfā 120 kap. pudā.

Naudas papiru ženas.

Peterburgā, 9. septembrī 1893.

Wusimperiali par gab., jaunee 7,70 7,73
Kuitas luponi par 100 rbl. seltā 154 154 1/2

	Wirjei	Bahrb.
5% bankbiletēs 1. istaidums no 1860. g.	102 1/2	103 1/4
5% " " " 2. " " " 1861. g.	102 1/2	103 1/4
6% selta rente no 1883. g.	157 3/4	158 1/2
5% " " " 1884. g.	162	—
3% selta aifnehmums no 1891. g.	—	—
5% Kustroma aifnehm. no 1878. g. ā 1000 rbl.	101 1/2	101 1/2
5% " " " 1879. g. ā 1000 rbl.	102	102 1/2
5% premiju aifnehm. I. istaid. no 1864. g.	241	242
5% " " " II. " " " 1866. g.	218	219
5% muifsch. agrarbanl. prem. kishu sifmes	193	194
5% walfis dfeifskjelu rente	103	103 1/2
4% eefschemes aifnehm. (1887.)	94 1/4	94 1/4
4% Kreewu lons. dfeifskj. aifn.	150 1/4	—
4 1/2% Kreew. semes kred. kishu-sifmes	154 1/2	155 1/2
5% Peterb. pif. oblig.	101 1/4	101 1/4
5 1/2% Ddef. pif. obligacijās	100 3/4	100 3/4
5% Carlomas agrar. kishu sifmes	99 1/2	100 1/4
5% Bitinas	99 1/2	100
Peterb. Diskonto bankas aif.	—	—
Rigas tom. bankas aif.	—	—

Berlines birzha.

21. (9.) septembri 1893.

Deenu
eepreelfch.

Kreewu kredit-bif. par 100 rbl. iassa	211 85	211 65
" " " 100 rbl. uif sept. beigam	212	211 75
" " " 100 rbl. uif okt. beigam	212 75	212 25

*) 1 walfis-marla = 47,20 lap.

Tendenze preelfch. Kreewu naudas papireem: stingra.

No ahrsemem.

Wahzija. Wahzu keifars Witums II., gribe-dams ifrahditees par leelu kava wadoni un kava leetu prateju, alafch pee kava spehla manewreem patš komandē (wada) kahdu kava spehla datu, kurai pret otru jazihnas. Tur nu tam nereti atgadas nepatihlamās lešās. Tā, pehz, Franzischi laifkrastu sinam, pee leelajeem manewreem Elfas-Votringijā tas node-rejis ar kahdu generali, kurš komandēja kahdu kava spehla datu, ka tas (keifars) wimu otrā deenā janem-schot wangibā. Te nakti generalis peepefchi pah-mainijis sawu saldatu nostahdischanas kahrtibu un otrā deenā toš wadijis til weikli, ka aplenzis keifara kava pulkus no wifam pufem, tā ka nopeetnā gadi-jeenā, ja tas buhtu notizis nopeetnā karā, keifaram ar wiseem saweem saldateem buhtu bijis japadodas. Keifara straujo dabu labi pasihdams, generalis pee satifschanas ar keifaru tā isturejees, it tā tas buhtu glufchi fashchuzis par nezereteem panahkumeem. Lih-dfigu gadijeemu 7. (19.) septembri telegrama mums wehstija if Wihnes. Keifars Witums (Austrijas manewrds) wadijis pee keifaras leelatu jahneeku pulku, tur nu pretineeku kava spehls atdfinis tahku atpafai to kava spehla datu, kurā atradees Witums ar saweem jahneekem — un eenehmis ta lehgeri, pee kam it fewifchi kahda ulanu regimente, kurās goda preelfschneeks, (nominalais komandants,) Kreewijas Tronamantneeks, ifrahdijufe fewifschu duhschibu un pirnā eelaufusees pretineeku lehgeri. Tahdā sinā gan gruhiti domajams, ka Witums, kā kava wadons, kahdā nahkamā karā ifpeluifsees laurus, — wehl jaatgahdinas, ka ari Kreewijā tam preelfsch 5 gadeem pee manew-reem klahjās flitti. Winam buhtu bijis japadodas lihds ar wifu sawu armiju.

Danija. Iflandijas salas (tura peeder pee Danijas) eemihneeki peeprafijufchi plaschatu pajch-waldbibas kahrtibu, tapēz, ka Danu waldbiba, Iflan-dijas apstaklus peeteekofchi nepasihdama, nebija deef-gan ruhpejufsees par salas eemihneeku labumu, kad tos pehdejds gaddš peemekleja badš un daschadas sehrgas, tā ka eedfihwotaju leelakā data bef maf gribeja aifseet uf Kanadu (Seemel-Amerikā), kurās waldbiba teem gribeja dot brihwzetu un semi Mani-tobas prowinge un Hudsonas juhras lihfscha deenwidšs.

Sweedrija-Norwegija. Ahrsemēs bija if-platijufschās baumas, ka ari Sweedrija-Norwegija nodomajufe peebedrotees trijabeedribai. Saprotams, ka par to Wahzija, Italijs un Austro-Ungarijs loti preezajās un luhkloja aifrahdit, zif swehtigs un tei-zams buhtu tahds solis Sweedrijas paschas labā. Sinams, ka trijabeedriba tahdi spreesdama un aif-rahdidama tikai eewehroja un raudhijās pate uf sawu labumu un tai bija glufchi weenaldfigi, waj Swee-drijai no tahdas peedafifschanas zelas kahds labums waj flittums. Ka Sweedrijai no peedafifschanas pee trijabeedribas nezeltos nekāds labums, lehti nopro-tams, fewifchi Norwegija zaur to jo wairaf flitu atfweifchinata no Sweedrijas. To, kā jadomā, ee-wehros ari Sweedru waldbiba un tapēz fargafees pahraf pabalstif trijabeedribas zenteenus — un wis-maf atklahiti pee tahs nepeedafifsees, kā tas redjams

ari if 18. (6.) septembra telegramas if Stokholmas, kurā sinots, ka eewehrojamafee Sweedru laifkrastu baumas, ka Sweedrija nodomajufe peebedrotees trij-abeedribai, nojazot par tufschām tenkam, kahdas winas ari teefscham ir.

Austro-Ungarijs. Austrijas waldbiba iffludi-najufe par Pragu un tahs aplahrtini tā fahkto majo aplentfchanas litumu, pee kam ta starp zitu ari aif-leegufe 4 Jaun-Tfcheku laifkrastus. Saprotama leeta, ka zaur tahdu rihkofchanos tikai wareja wairotees Tfcheku tautas fashchutums pret Austrijas waldbibu, tā ka Pragā un ari zitās weetās nemeeri zaur tahdu waldbibas istureschanos noteel jo leelakā mehtrā.

— Wahzu fozialistu wadons Bebelš Wihnē turejis garatu runu, kurā starp zitām leetam norahdijis, ka labalais lidfklis, strahdneeku stahwolli labot, esot if-glihtibas weizinaschana un ifplatifschana strahdneeku starpā.

Franzija. Franzischi awifsem wehl weenumēr dod swarigu pahrspreefschanas weelu no Wituma ifrihtotee Mezās manewri Votringijā un Kreewu kava flotes zeemoschanas Tulonā, kur uf Kreewu kava lugu fanemfchanu leelifli fagatarwojas. Wahzu un Anglu laifkrastu gan grib scha atgadijeena swaru pamafinat, rakstidanti, ka Kreewi jau tikai gavam braukdami aif-peeklahjibas eebraufschot Tulonā (13. (1.) oktobri), bet katrā sinā tas leezina, ka ari bef rakstita liguma starp Franziju un Kreewiju pastāw draudfiba, kura pahrwehrftos zeeschā lihgumā, tiklidf ka tas buhtu wajadfigs, t. i. tiklidf ka trijwalfiju fabeedriba uf-bruktu weenai no fchahut walstim. Pehdeja laikā deefgan daudf runats un rakstis par Anglijas pee-beedroschanos pee trijabeedribas, bet daschi Wahzu laifkrastu iffakas, ka Angli teem nemaf ne-efot waja-dfigi, jo kava laikā tee pee sawa ne-eewehrojama fahfuma spehla neta nepastrahdaschot — bet pee meera deribas gan ta finaschot luhkot preelfsch fewis noraut treknalos komofus, pehz wezu wezā paraduma.

— No pirndeenas fahkot, ifzehlees Franzijas see-meids wispahrigs ogratfchu streifs, tapēz, ka oglu raktuwu ihpafschneeki bija atraidijufchi strahdneeku sindikatu prafijumus.

Anglijs. Kreewu kava lugu meefofchanas Fran-zijā un jo fewifchi tas apstaklis, ka Kreewija nodo-majufe Widus-juhrā eerihlot pastahwigu lugu pee-stahmi, tas Anglijai duwas kā flabarga azis, jo zaur to winas swars Widus juhrā nelahdi neteel wairots, bet gan mafinatš. Lai no sawas pufes dotu kahdu pretswaru Kreewu flotes zeemoschanai Tulonā un luhlotu mafinat scha swarigā atgadijeena swaru un eespaidu, tad Anglu eskadra, sem admirata Sei-muro wadibas taisni ap to laiku, kad Kreewu eskadra atradisees Tulonā — weefofsees Italijs ostās. Neapolē Anglu kava luguš apfweifschot Neapoles prinzis, t. i. Italijs trona mantineeks un lai Anglu weefseem parahditu jo leelu godu un apfweizinaschana buhtu jo leelifka, tad, kā Franzischi laifkrastu „Temps“ sino, uf Neapoli nobraufschot ari patš Italijs kara-lis Umberto ar karaleeni. Spezijas (La Spezia) ostā turpreti bef Anglu kava lugeem ari wehl eera-difchotees Wahzu, Austreeschu un Italeefchu kava lugi.

Montenegrijs. Montenegrijas tronamantnee-kam pahwefts dahwinajis Pius ordena I. klafš.

Seemel-Amerika. Nitaraguas kanata buhwe, kuru Amerikani gribeja ifwest kā pretswaru pret no Franzisheem usfahltā Panamas kanata, tagad galigi apstahjufsees. Preefch dimi gadeem Seemel-Ameri-kas Sabedrotee Walfiju tautas weeteeki bef maf buhtu peenehmufchi likumu, kas galwoja min. Nita-raguas kanalam prozentes no 100 milj. dolaru (ap 200 milj. rbl.) leela pamata kapitala, bet tā ka nu tas nenotika, tad ari kanata beedribas deenas bija flaititas — ja tas pawifam bija nopeetni domats usfuhwet — par to ari wehl jafschaubas, jo Ameri-kanu dfeifskjeem katrā sinā zaur kanali zeltos sau-dejumi. Praktifskā weeta kanata buhwei Widus-Amerikā bef tam ir un paleel Panamas semes fchaurums, — un ja didinafees jauna Panamas bee-driba, tad ta uf lihdfschinigeem peedfihwojumeem pamatojotees, waretu ar famehrā ne wifai leeleem laika un naudas upureem kanali west galā.

— Tfchilagas ifstahde atklahitas zaur Rigas firmas Wofkfchmidta aifstahwi leelas blehdibas pee goda

algu ifbaltfchanas. Min. firmai peedahwata pirmā goda alga no kahda goda alga komifijas lozetta par kahdeem 10,000 dolareem (ap 20,000 rbl.).

Brasilijs. Flotes admirals de Nello ar saweem 30 kava lugeem apfchaidijis dimi deenas Rio de Schaneiru jeb pareifaki falot Rios arsenalu un for-tus (zeetofsnifchus), pee kam padarijis maf fahdes, nofchauta titufe tikai kahda weza seewina. Pehz zitām sinam gan fahde esot ihsti leela, bet waj tas tainiba, gandriš jafschaubas, jo Brasileeifchu flote pastāw gandriš weenigi if wezeem, nederigeem lu-geem ar flifteem leelgabaleem. Logad de Nello, kā teel wehstis, esot apnehmeeš Rio de Schaneiru ifmehrdet badā — kas ifklaufas deefgan jozigi, kad eewehro, ka Rio saweemota ar eefschemi zaur wai-raf dfeifskjeem, pa kureem war peegahdat pahrtiku zil ween wajadfigs — un pilfsehta tatschu, tapai kā wifas krafta malas wehl waldbibas saldatu resp. presidenta Peifchoto (newis „Peiffoto“, kā daschi Latweefchu laifkrastu nepareifi ifruna wahrdū „Pei-yoto“) rokās. Drihsal japeenem otradi, ka ja admi-ralim Nello neifhdobas drihsamā fashchaut un eenemt Rios fortus, ka tad tas ar wifu floti patš tiks if-mehrdets badā, jo ifbraukt juhrā tam wifai gruhiti, tapēz, ka eebrauzamā weeta ostā (tura gan pawifam ap 40 werstes gara un 10—15 plata) tikai 1 1/2 wer-stes plata un katrā pufē apbrimota stiprām bateri-jam. Buenos Aires'ā dffihwodamee Brasileeifchi do-majot, ka admirata Nello ufwara nofihmetu monar-kijas (keifara walfis) atjaumoschano Brasilijs — bet weegli waretu buht, ka Nello weenkahrfchi grib tikai patš few ifgahdat presidentu krehflu, lai pehz eefpehjas waretu pehz Brasileeifchu walfis wihru pa-raduma ifleetot walfis eenehmumus un walfis mantu few un saweem peepritejeem par labu — un monar-kiju atjaunojot tam tatschu buhtu jabalas laupijumā ar fenakeem monarkijas peepritejeem un eewehroja-makeem walfiswihreem.

Telegramas.

Berlinē, 21. (9.) septembri. If Ginas sino, ka keifars Witums, kurš til pehz kahda laika dabu-jis sinat par firstu Bismarka fahlimfchanu — tam iffazijis zaur telegramu sawu lihdsjufhibu un eeweh-rodams Friedrichsrubes ne-eeteizamo klimatu, peedah-wajis dffihwolli kahdā no keifara pilim. Bismarks par to pateizās garakā telegramā, bet tomēr atroi-dija pee tam keifara peedahwajumu uf Schweningera padomn, kurš iffazijās pret fchahbejadu dffihwolka mainu.

Londonā, 20. (8.) septembri. If Dakkas (Su-dijā) wajino fchahdus fihlumus par Anglu mifijas nonahfchamu Afganistanā. Strehlneekus atlafschot mifijas pawadoni tika nenti Emira saldatu apsar-dfiba. Emira weeteeks Solams-Haidars un ta Afganu pawadoni, kuri fastahweja if 100 kahjnee-keem un tilpat jahneekem, fagoidija Durandu (Anglu suhtni) robescha jahdschā Sundi-Rotalā. Solams bija koti laipnis un eeluhdja wifus Anglu ofjzeerus sawā telti, kur tos labi pazeenaja. Pehz pusstun-das ilgās uftureschanas mifija dewās tahkal uf Dakku. Solams un Durands jahja preelfschgalā.

Londonā, 20. (8.) septembri. Pehz kahda „Nu-Jorkas Herald“ (New-York Herald) sinojuma, wif Rio de Schaneiras zeetofsnifchi (apzeetmajumi), ifne-mot Santa Kruzu, ifflaidrojufschees waj nu par nei-traleem waj ari preelfsch Nello. Armija, lai gan wina nomineli (wahrdā pehz) palifufe Peifschot'am (Peizoto) uftiziga, tomēr atrodotees leelakā nekahr-tibā. Trihs dumpneeku lugi seftdeen (4. sept.) de-wās uf Santosu, lai eenemtu tureenas muitas wal-di, Peifschotos fewifchko eenehmumu awotu. Rio de Schaneira atrodotees turu anarkijas stahwolkim. Bahias un Pernambukas walfiju, kā ari wifa Rio Grande do Sulas eskadras — kava lugu atkrišana teel apstiprinata. — Pehz kahda sinojuma if Rio de Schaneiras, swehtdeen pilfsehtu atkal apfchaidija. Ufturas lihdsfeku truhkums jau nomanams.

Ihpafschneeks un ifweefs: Ernsts Plateš.

Atbildigee rebaktori:

Dr. phil. Arnolds Plateš. Dr. philos. B. Sälteš.

Доволено цензуром. — Рига, 9 сентября 1893 г.